

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Slovenski jezik in naše gimnazije“.

Še jedenkrat moramo se pečati s tem že tolikrat prerešetanim vprašanjem, ker je nastopil na bojišče nov nasprotnik: prvotnega člankarja brezimni oproda in v „Večerne priloge“ sobotni številki napisal članek, ki se pač odlikuje po svoji dolgosti, nikakor pa ne po objektivnosti in korenitosti. To je tudi povsem naravno, saj mora oproda vsekdar in povsod biti istih mislij, kakor njegov prvoboritelj, rabiti mu mora isto orožje, v prvi vrsti zavijanje, sukati mora še močno obrabljeni rapir ravna tako elegantno ter zagovarjati zavoženo stvar z razlogi, iz trte zvitimi, samo, da bi se malce zakrile maroge, katerih si je prvoboritelj v obilici stekel pri tej priliki.

Oproda pisatelj prav po nepotrebnem našteva točke, katere je poudarjal g. pisatelj v treh „razborito, stvarno in premišljeno pisanih člankih.“ Saj temu še ni bilo tako dolgo, da so napominani članki prišli v svet in v svesti naj si bode, da teh člankov tako hitro ne zabimo. Še nepotrebneje pa je bilo zagotavljati, da je te članke „pisatelju narekova“ v peró goreča ljubezen do naroda slovenskega. Tega mu pač nihče ne verjame. Davno je že naša sodba gotova, da pisatelj famoznih treh člankov ljubezni do naroda slovenskega nikdar imel ni, da je bilo njegovo rodoljubje le sredstvo za osobne koristi in ugodnosti, „Večerne priloge“ sobotni članek pa nam neljubo ad oculos kaže, da se sedaj tudi gospod oproda z brzimi koraki bliža temu stališču.

Naj nikar ne trdi, da je njegov prvoboritelj terjal, naj se osnuje v Ljubljani še jedna kompletna gimnazija s slovenskim učnim jezikom, temveč tenor njegovih člankov bil je ta, da bi bila vsaka taka koncesija iluzorična, da vlada za to nema niti potrebnih sil, niti etične dolžnosti. Ne treba torej šepavih in porogljivih dovtipov o slovenski akademiji in o slovenskem vseučilišču, marveč ostanimo pri tem, kar je pisatelj res pisal, ne pa, kar bi bil pisati mogel.

Če se trdi, da je naša pisava z nemškim duhom napojena, ne bomo ugovarjali, ker bi bilo čudo, ko bi bilo drugače in ker je veliko čudo, da smo se še tako ohranili. Zategadelj pa ne čutimo niti najmanjše potrebe, da bi tako navdušeno de-

klamovali o nujnosti nemščine, kakor to storita prvoboritelj in njegov oproda, ki sta proglasila kot dogmo: da je znanje nemškega jezika v govoru in pisavi vsakemu omikanemu Slovincu za izveličanje neobhodno potrebno, ker nemščina našemu razumnstvu odpira „prostrano tvirosče od Adrije do Karpatov, od Bodenskega jezera do Pruta.“

Oglejmo si nekoliko bližje to lepodonečo frazo. Tvirosče, ki nam ga nemščina odpira, ni tako ogromno, kakor se navadno misli, bilo bi pa še skromnejše, ko bi v nas bilo dovolj slovanskega in moškega duha. Ob Adriji saj nema ugodnih tal, saj temu še ni osem dnij, da se je zahtevala, preiskava ker je politiško oblastvo na dopis nekej istrske občini napravilo nemšk napis. Ako izvamemo vseučilišče v Črncvih in zastopnike rodu Abrahamovega v Sučavi in Radavci, tudi ob Prutu ne nahajamo prebivalstva, s katerim bi se dalo nemški občevati. Mogoče, da ima gosp. oproda v tej zadevi posebne skušnje. Isto velja o Karpatih, kjer je pač tvirosče za poljščino in madjarščino, ne pa za švabščino. No, par pretiranosti par „širokostopajočih fraz“ je v vsakem članku treba, in vsakdo ve, kako prav pride včasih kaka „figura poetica“. In kaj jednega je trditev, da si mora velik del naše inteligencije po drugih kronovinah iskati kruha. Inteligencije naše je izven slovenskih pokrajin jako malo. Vse svoje razumnike, kar jih je v Česki, Gorenjo Avstrijski, na Solnograškem in Tirolskem, seštejemo skoro na prstih jedne roke. In če izvamemo Dunaj, Ljubno in Gradec, nemate niti jednega mesta na nemških tleh, kjer bi bilo količjak znatno število slovenske inteligence. Pa porečete: V zasobnih službah jih je veliko! Kaj še? Le čitajte „Tagespošto“ in našli bode, da kadar se razpisuje kaka privatna služba, da se že skoro vsakikrat stavi pogoj: „Prosilec mora biti nemške narodnosti“. Eksport naše inteligencije mej Nemce je vedno manjši, kar je tudi popolnem naravno. Kakor se je v vojski uvel „Territorial-Sistem“, tako se bode tudi polagoma mej narodi samimi. Kdor hoče slovensko inteligencijo „en masse“ izvažati mej Nemce, podoben je trgovcu, ki hoče gorenjsko pšenico izvažati v Banat ali pa v Rusijo.

Ne eksport narodne inteligencije pa skoro niti misliti ne treba. Le pogledimo po pokrajinah sloven-

skih in prepričamo se v prvi hip, da nam na Korškem in na Primorskem nedostaje par sto duhovnikov, da je po naših srednjih šolah in po uradih jako mnogo tujcev, ki ne znajo našega jezika in se ga tudi učiti nečejo in so baš zaradi tega najhujši protivniki in velika ovira narodni ravnopravnosti.

Gospod apologet nemščine navaja nam Čehe kot vzgled, rekoč: „Kako sta se trudila Rieger in Clam Martinic, da bi dosegla deželni zakon, po katerem bi se bilo vsem dijakom po čeških srednjih šolah obligatorično učiti nemščine.“ Da je ta stavek dobro premislil, ne bil bi ga napisal, kajti baš to govori proti apologetu. Čehi so gotovo praktični ljudje, nemščine jim je gotovo toliko treba, kakor nam Slovencem. In vender zakon ni prodr. Pri nas pa se je nemščine učiti obligatorično, a ne dosti temu, mej nekaterimi rodoljubi (?) se neprestano deklamuje in bobna o nujnosti nemščine itd. Tudi razlog, da so se Nemci upirali temu zakonu zaradi tega, ker bi jih potem Čehi celo po nemških pokrajinah rinili s svojih mest, ni istinit, ker so se Nemci tega zakona le zategadelj branili, ker bi per analogiam potem tudi češčina kot drugi deželni jezik bila za Nemce obligatna. V tem grmu tičal je zajec!

Pa čemu bi dalje pisali o potrebi ali nepotrebi nemščine, saj vemo da gospod apologet zanjo živi in gori, da se mu zdi potrebno propovedovati in priporočati, naj se nemški učimo, ko nam vender nemški jezik pri oknih in vratih in še celo po dimniku v naše domovje sili. Saj imamo nemško realko, nemško višjo gimnazijo, v ljudskih šolah šopiri se nemščina, vsi zasobni zavodi so nemški. Nemci imajo svojo protestantovsko šolo, nemški otroški vrt, mesto mora jim vrhu tega vzgraditi nemško deško in dekliško šolo, in kakor bi vsega tega še ne bilo zadosti, skrbita kranjska hranilnica in dr. Weitlof, da bode tudi „Schulverein“ dobil svoj delež, kajti poleg nemške šole, za katero so prostori v tukajšnji realki že pripravljeni, razpisuje se ravnokar mesto učiteljice na šoli šulfereinovi pred durmi mesta Ljubljanskega. A kaj vse to pomaga, nekaterim našim rodoljubom vse to še ni dovolj, radi bi menda, da bi vsak Slovenec prišel že z nemško slovnico v roki na svet.

LISTEK.

Iz Slavonije.

II.

Danes dne 5. septembra 1885 Vam pišem iz sredine generalnega štaba iz bližine zapovedajočega generala barona Ramberga. Vem, da noben slovenski dnevnik nema v Požegi svojega originalnega korespondenta, Vi ga pa imate. Zatorej Vas lepo prosim, nikar ne verujete vsega, kar boste te dni čitali o Požegi in njenem prebivalstvu po nemških novinah, naročito židovskih. Pisali ste namreč v štev. 198. tako-le: „Slavnostni odbor ukrenil je mej drugimi važnimi pripravami, da bode precejšnje število meščanov iz Požege cesarju nasproti jahalo in ga od Pakraca spremljalo ob potu do Požege.“

Bog Vam oprostí grehe za sedaj, nego jaz bi samo rad vedel, od kod ste zajemali, ko ste to pisali in kdo vam je obesil takega medveda.*) — Požeški meščani — na konjih! — Požeški meščani

*) Agramerica.

Uredn.

konj niti nemajo, ampak krave redijo, same krave, katere davajo njim in njihovim otročičem sladkega belega mleka, pa ko ne bi imeli konj „Šijaci“, t. j. kmetje iz požeške okolice, bil bi v mestu Požegi pravi konj čisto neznana prikazen in požeške deklet ne bi imele tolikega veselja s husarskimi konji, ko bi bile bolj vajene jahačev.

Ko je namreč dojahal prvi husarski polk, so naše kuharice kar hrule iz kuhinj na ulice in se neso mogle zadosti nagledati in načuditi konjem, še bolj pa jahačem. Ni to, kar si bodi, videti polk husarjev v mestu, v katerem nikoli ne zazvenči nobena sabla, kjer sploh sable ne nosi nobeden drugi kakor pandur, žandar in finančni stražar.

Vprašal sem danes neko požeško „frajlo“, ki je slonela na dućanskih vratih, da li je videla husarje; odgovorila mi je, da jih je videla, nego „premalo jih je bilo!“ Glejte jo no, ta bi jih najraje videla celo divizijo na jednem kupu!

Glejte, ko bi požeški meščani, kateri se sploh zovejo „Požeganneri“ znali jahati, ne bi „Požegannercam“ husarji bili tako čudna prikazen, kakor se je to pokazalo pri včerajšnjem prihodu prvega husarskega polka.

Zdaj imamo v Požegi že toliko konj husarskih in drugih, da bo obligatnim požeškim kravam, katere sicer vsak dan šetajo po ulicah na pašo v jutro a iz paše na večer, tesno prihajalo, ter bodo bržkone mislile, da so prišle v konjska nebesa, ampak čez 14 dnij ne bo več videti niti konj, niti husarjev niti drugih vojakov, nego goske se bodo zopet pasle po glavnem trgu okolu statve „narodne“ sv. Trojice pred frančiškansko in pred popovsko cerkvijo, kakor pred mančvri, a židovi bodo brojili novce, mi drugi ljudje pa bomo plačevali svoje dolgove in zopet bomo spali mirno, če ne bo v mestu nobenega mrliča.

Mrliča so za Požego prava nesreča, malo jih je, na mesec po dva ali trije, nego je i to preveč; tukaj je namreč običaj, da že ob 4. uri v jutro zvonijo mrličem in to zvonjenje se sliši črez hribe črez plan, ter budi pobožne kristijane iz sladkega spanja, pa ne samo katoliške kristijane, kakeršen sem jaz, ampak tudi židove in druge nevernike. Zdaj je še hujše, ko se pridružijo zvonjenju še trobentači raznih polkov, tako, da potem človek niti spati ne more.

Zdaj, ko to pišem, marširajo v Požego štirje

Nadalje poudarja gospod apologet, da nemamo za višjo slovensko gimnazijo potrebnih učnih sredstev, ter je naštel za V. razred 17 knjig, ki nam jih je treba. Izmed teh priznava sam, da imamo že Šumanovo slovensko in Kermavnerjevo latinsko slovnico. Čudimo se pa, da njemu, ki mu je pogled odprt na oder in za kulise, ni znano, da se dr. Sketova „Čitanka“ že tiska, da ni pomislil na to, da bi se sprva vsi predmeti ne poučevali slovenski, ker se nam to dovolilo ne bode, da bi se „Uvod v dogmatiko“, „Zgodovine stari vek“, „Zemljepisje“ in še kaj družega prav lahko omislilo v teku jednega leta, zlasti ko bi bilo že določeno: „Prihodnje leto upelje se slovenščina v V. razred“. A njemu ni bilo do tega, temveč skušal je le oprati marogastega prvoboritelja. Pri tem prizadevanji pa je le samega sebe onesnažil. Ne pomagajo mu jalovi dovtipi, da morda mi mislimo, naj se tudi slovensko berilo „piše“ po diktatih, niti sklicevanje na to, da niti v III., IV. in V. razredu mestnih ljudskih šol v Ljubljani nemamo potrebnih knjig za slovenski učni jezik, ker slednje menda vendar ni argument proti slovenski višji gimnaziji. Gospodje profesorji in deželni šolski svet, ki so se izrekli za upeljavo slovenščine, so bili gotovo prepričani, da je to mogoče, ne pa iluzorično, in vedeli so gotovo, kakó bode mogoče.

Najbolj smešno pa je, da se gospod apologet sklicuje na pomoč vladino. Ali je tako kratkega spomina, da je že pozabil, kar je pred njim pisal njegov prvoboritelj, da vlada nema niti potrebnih sil, niti etične dolžnosti? Tu naj bi bil brusil svoj dovtip, a temu se je previdno ognil in se hlabro skril za vladino pomoč, katero je prednik njegov tako apodiktčno zanikaval. Čudno postopanje to za vsacega družega, le za apologeta nemščine ne.

Konečno le še nekaj. Apologet nam svetuje, naj prosimo slovenske poslance, naj zastavijo resno in moško besedo zato, da Slovenci v Ljubljani res dobe slovensko višjo gimnazijo. Ta svet je res lep, le škoda, da apologet ni še pristavil: Kadar bode o tem govor, naj Slovenci predložijo one številke „Večerne priloge“, v katerih je dokazano, da nemamo potrebnih knjig, da bi bila taka koncesija iluzorična in da vlada nema etične dolžnosti, niti potrebnih sil. In ko bi vse to ne pomagalo, potem naj vzemo še dotične številke „Deutsche Wacht“ in vlada bode morala dovoliti v našo zahtevo! Zatorej bodimo hvaležni apologetu in njegovemu predniku, ki sta nam pripomogla k toli sijajnemu vspehu.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 9. septembra.

Sedaj je že oficijalno določeno, da se snide novi državni zbor 22. t. m. v kratko zasedanje. Poprej se bodo pa vršila še nekatera posvetovanja med vodjani desnice in leve o bodoči organizaciji strank. Vodje desnice snidejo se v ta namen na Dunaji ali pa v Pragi. Pri tej priliki bodo tudi ukrepali, kakega programa se misli držati desnica v prihodnjem državnem zboru. Levičarjem pa vprašanje zaradi nemškega kluba še vedno napravlja skrbi. Radikalnejši elementi bi radi poseben nem-

polki, vsak s svojo bando in to Leopold, Wetzlar, Jelačić in Ramberg, in dve bateriji topničarjev; da vam je zdaj videti naše „Požegannerje“! kakor da gori, tako letijo ljudje skupaj in gledajo te parade. Kaj še le bo danes teden, ko pride sam cesar in njegovo spremstvo!

Jelačičeva banda svira na glavnem trgu pred statvo „narodne“ sv. Trojice „Naprej zastava Slave“ in „Oj banovci“, a ljudij je vse polno, tako, da ne bi mogla igla pasti z neba na zemljo. Ondu, kjer se pasejo navadno požeške goske, je danes vse polno gospodičin in lepih gospej, pa tudi starih bab, da je veselje gledati gospe in gospodičine.

Magistratski sod z vodo in pipo nema danes posla, ker je nočjo deževalo, tako da je pehota jedva prigazila do Požege po blatu do kolena.

Kako se bode nadalje razvil manöver, bodem vam opisal v sledečem pismu, danes vam le še to povem, da nesmo danes nič prida obeda dobili, ker so vse kuharice pobegnile iz svojih „Verpflegsmagazinov“ ter so šle vojake gledat.

Spectabilis.

ški klub, zmernejši pa bi rajši, da leviča obdrži sedanjó organizacijo. Kakor se da iz nemško-liberalnih listov sklepati, pridobiva skrajna nemška stranka vedno več upliva. Celo oni listi, kateri so dosedaj vedno zagovarjali sedanjó organizacijo leve, se vedno izključivejšje poprijemajo nemške narodne ideje. Liberalizem se nič več toliko ne poudarja, ampak samo nemštvo, nemška misel, se zagovarja. To je pa tudi dokaz, da nemškim liberalcem ni dosti za svobodo, ampak le za germanizacijo Slovanov.

Moravski deželni šolski svet poslal je na vse okrajne šolske sovete ukaz, da se imajo posluževati nemškega uradnega jezika. To se zopet vidi, kako da razumejo Nemci narodno enakopravnost.

V nedeljo prišli so Poljaki v Pešto, da si ogledajo ogersko deželno razstavo. Bilo jih je kakih 700. Na kolodvoru so jih kaj prijazno Ogri vsprejeli. Nekaj Ogrov peljalo se jim je do Hatvana naproti.

Vnanje države.

Španski-nemški spor zaradi Karolinskih otokov že Nemčiji napravlja resne skrbi. Ko bi bil Bismarck vedel, da bode nemško prisvajevanje teh otokov Španjce tako razburilo, gotovo bi jih ne bili Nemci nikdar poseli. Sedaj v Berlinu premišlujejo, kako bi se izvlekli iz zadrege, v katero so zagazili. Ljudstvo v Madridu javno žali nemško zastavo. Vsakdo bi bil mislil, da bode sedaj Nemčija zahtevala zadoščenja. A v Berlinu se nečejo prenagli. „Nordd. Allg. Zeit.“, ki je organ kneza Bismarcka izjavlja, da podobnih izgrediv še včasih kaka močna vlada, na pr. kakor je pruska, na more zabraniti, temnanj pa španska, tedaj španske vlade ne zadava nikaka krivda. Pred vsem bi v Berlinu radi, da to stvar reši kak razsodnik. Za takega razsodnika se že imenujeta kralj belgijski in cesar avstrijski. Iz te velike miroljubnosti v Berlinu, katero nemški listi za velikodušnost zmatrajo, se vidi, da se Nemci boje zamotati se v vojno s Španijo. Na Sprevi se boje, da ne bi Francozi porabili te prilike in se maščevali za poraze 1870. leta. Res vsi francoski listi sedaj kaj mirno pišejo in celo Španijo svari pred vojno. To pa le kaže, da so Francozi previdnejši postali, ter se nečejo spreti z Nemčijo, dokler zato ne pride ugodna prilika. Da pa francoski narod še vedno goji željo po maščevanju, to v Berlinu dobro vedo. Saj smo videli, kak krik je zagnala „Nordd. Allg. Zeit.“, ko je nek francoski list le priporočal da bi se nastavili nekateri od delki konjice bolj blizu nemške meje. Zategadelj je mogoče, da se nemško-španski spor mirno poravnata. To bode tem lažje šlo, ker se španska vlada tudi prizadeva nadalje zatreti vsake protinemške demonstracije. Zraven tega se pa mislijo Španjci pripraviti za vojno, ko bi le do nje prišlo. V vseh arzenalih se baje jako pridno dela.

Kakor poročajo nemški listi, misli Črnagora osnovati stalno vojsko. Nabrali bodo najprej 520 novincev, kateri so rojeni od 1860—1865 leta. Ko jih bodo po evropski izvežbali, osnovali bodo druge čete, katerim se bodo pridodali že izvežbani vojaki za instruktorje. Tako bode Črnagora v par letih dobila sicer majhno, pa dobro izvežbano vojsko.

Srbska skupščina skliče se sredi ali koncem novembra. V tem zasedanju ima rešiti važna finančna vprašanja.

V starej Srbiji slovansko prebivalstvo ni noben dan varno arnavtskih napadov. Turška oblastva se nič ne brigajo za varnost življenja in imenja srbskega prebivalstva 23. m. m. so Arnavi napali vas Zavrat, oropali več hiš, mnogo moških in otrok pobili, več žen in deklet pa oskrnili.

Volitve za francosko zbornico bodo v 4. dan oktobra. Vseh volilcev je na Francoskem 9,696,168. Vlada je prefektom že razposlala instrukcije, kako imajo postopati pri volitvah. Vse stranke pridno agitujejo, zlasti monarhisti in radi-

Kandidat nesmrtnosti.

(Humoristiški roman. — Česki spisal Svatopluk Čech.)

III.

(Dalje.)

Usede se na drugi konec divana in ščebetata in ono, srkaje čaj. Vojteh škili molčé na njo. Sicer je že pri pohodih njenih k Tereziji njeno lepoto opazoval, a sedaj še le uvidi, da je v svoji podobi vablivejša nego katerakoli druga krasotica, kar jih je do sedaj spoznal. Seveda v svoji podobi. Nema mile golobje krasote, ki bi očarala s svojim azurnim očesom njegovo srce, nedostaje ji nežnega idealnega kožuha, ki odeva milostno podobo sramožljive njegove Katarine, toda je jedna iz mej krasnih onih rusalk, kojih vlažne ustne pojó molčé zapeljivo pesen, njih obrazi z bujnimi laskavimi lasmi vabijo omamljeno oko in njih mokro oko vabi s tajnim, nevarnim čarom v morsko globino. Čutim, kako prijemam plamen moje misli. Bože, sedaj se odgne še jeden gumb: perzijski pevec, čutim opojno krasoto tvojih polnih jabolč iz Arabistna!

„Ah, jaz tukaj žlobudram,“ pravi za malo časa povabna gostiteljica, a vi ste se zamislili. Morda se dolgočasite v mojej družbi.“

kaleci napenjajo vse sile. — Minister nauka poslal je na vse škofo okrožnico v kateri je opominja, da naj bode duhovščina ob prihodnjih volitvah neutralna.

Angleži spoznavajo, da je indijska vojska premajhna, da bi mogla vzdrževati red v tako obširnih pokrajinah in zraven še braniti jih proti tujim sovražnikom. Zategadelj jo mislijo nekoliko povečati. Novi glavni poveljnik indijske vojske sir Frederick Roberts neki misli predlagati, da se indijska vojska pomnoži za 10.000 angleških in 17.000 domačih vojakov.

Dopisi.

Iz Tolmina 3. septembra. [Izv. dop.] Kakor sem že telegrafično naznanil, sklical je naš državni poslanec dr. vitez Tonkli v dan 30. avgusta svoje volilce Tolminkskega okraja k volilnemu shodu v Tolminu, da bi jim položil račun o svojem dose-danem delovanju v državnem zboru in da bi se ž njimi posvetoval o njih potrebah in željah. Shod, kateremu je bil jednoglasno izvoljen predsednikom Tolminski župan g. Devetak, je bil ukljub slabemu vremenu jako dobro obiskan; kajti udeležilo se ga je nad sto volilcev iz raznih županij. Prvi se je oglasil k besedi naš državni poslanec. Zahvalil se je zbranim volilcem za častno zaupanje, da ga jednoglasno volili v državni zbor, in obljubil, da se bode vedno trudil, skazati se vrednega laskave zaupnice. Omenja hudi boj, kateri so morali biti naši poslanci v državnem zboru za našo jednako-pravnost. Nekaj so dosegli, — vsaj na Kranjskem, — in nadejati se, da se uda vlada kmalu našim neprestanim tirjavam in opravičenim zahtevam tudi na Goriškem. Kranjski Slovenci so dobili slovenske paralelke v Ljubljani ter slovenski nižji gimnaziji v Novem mestu ter v Kranji. Pričakujemo, da nam vlada tudi v Gorici kmalu upelje slovenske, oziroma italijanske paralelke. V Pazinu so že hi vatski razredi dovoljeni; tako vsaj smo čitali zadnje dni. Čakajmo tedaj in upajmo, da se baron Conradu kmalu omeči kamenito srce!! — Naš poslanec se je pri vsakem važnejšem imenovanju na Goriškem za to potegnil, da je bil dotičnik ali Slovenec ali da je vsaj dokazal zmožnost, uradovati v slovenskem jeziku. Tako imamo, hvala Bogu in našemu poslancu, vzlasti pri sodnijah na Goriškem v zadnjem času take uradnike, ki so večji slovenskega jezika.

Če se pa ne uraduje in ne piše še povsodi slovenski, je to pač le krivda naše potrpežljivosti in našega mehkočutja. Slovenski kmetje, zahtevajte tedaj od naših uradnikov, da govore z vami in da vam dopisujejo izključno v slovenskem jeziku. Uradnik mora spolnjevati svojo dolžnost; če ne bi je hotel, pritožite se pri svojem državnem poslancu, ki vas bode prav rad podpiral. — Naš poslanec omenja tudi gmotnih koristij svojih volilcev, za katere se je doslej vedno potegoval in za katere mu bode i na dalje srbeti, osobito predelske železnice, katera se nam že davno obeta, in državnih podpor za zboljšanje naših cest. — Konečno prosi poslanec svoje volilce, naj mu razodenejo svoje posebne potrebe in želje. — Po poslančevem velezanimivem govoru, ki je vzbudil obče zanimanje in zadovoljnost, so se oglašali naši volilci ter so objavljali svoje specijalne zahteve.

„Ne dolgočasim se, res se ne dolgočasim, milostna gospa.“

„Igrate li šah ali damo?“

„Igram samo na stožišči (kegljišči).“

„Ah, s stožci (keglji) vas sedaj ne morem zabavati,“ smeje se vdova. — Ste-li mnogo plesali v letošnjem predpustu?“

„Ne plešem sploh.“

„Ah, kaki ste vi, mladi gospodje! Polagoma prenehate tudi plesati. Plesati! Ves svet pleše, kakor sem čitala oni dan v neki pesni, milijarde svetov kroži brez prenehljaja že (na vekov veke) okoli sebe, seveda v nekako preveč pristojni vzdalenosti velikolepi valček, ples je zakon prirode, a vi...“

A propos, Terezija mi je razodela, da pišete tudi pesni?“

„Ne tajim tega, milostna gospa.“

„O, jaz sem prijateljica pesni. Ljubim posebno proste, vesele pesni liričke, na primer takovo, kakor sem jo ravno dočitala v tem časopisu, predno ste me vi neradi posetili. To je pesen po motivu Fabre-a d' Eglantine. Dovolite, da jo vam prečitam.“

„O, prosim.“

Dama čita:

Deželni poslanec gosp. Kovačič prosil je našega državnega poslanca, naj bi na to deloval, da bi se preustrojila domovinska postava, ki je vzlasti planinskih deželam zelo krivična in škodljiva, deželni poslanec g. Ivančič opomnil je dr. Tonkliča na nedostatkost in nejasnost pristojbinske novele, gošpod Laponja na prevelike šolske doklade itd.

Zbrani volilci so bili popolnem zadovoljni s poslančevim delovanjem in se nadejajo, da je bode tudi v prihodnje tako možko in neustrašeno zagovarjal in da se bode krepko in neutrujeno potegoval za naše svete narodne pravice. Bog živi našega državnega poslanca dr. viteza Tonkliča.

Iz Begunj na Gorenjskem 8. septembra. [Izv. dop.] V naši prelepi in mnogo obiskovani vasi, lepem kraju slovenske zemlje, praznovala se je 6. t. m. cerkveno žegnanje in blagoslovljenje krasne zastave, katero je domačinka gospa Marija Židan tukajšnji požarni brambi darovala. Svečanost začela se je ob 10. uri z blagoslovljenjem zastave, potem pa je sledila slovesna sveta maša. Opoludne bil je skupni obed v gostilni g. Janše, katerega se je udeležilo nad 70 oseb.

Pri obedu vršile so se napitnice, presvetlemu vladarju in vsi cesarski hiši, dobremu namenu požarnih bramb in blagodušni daroviteljici.

V velikem številu došla požarna bramba iz Bohinjske Bistrice je svečanost povišala, in pevci požarnih bramb peli so mične pesni iz vlastno.

Ob 5. uri popoldne bila je redka svečanost končana, in Bohinjska požarna bramba odpeljala se je od nas. Še jedenkrat jej iz bratovskega srca kličemo: Živio!

Le jeden glas slišati je bil iz ust obilno došlega ljudstva, da lepa svečanost ostane vsem v preprijetnem spominu.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) odklonil je deputaciji deželnega odbora kranjskega in mestnega zbora Ljubljanskega.

— (Cesaričinja Štefanija) pripelje se jutri dopoldne ob 1/2 10. uri v Postojino, da si ogleda jamo.

— (Nadvojvoda Rainer) prišel je v ponedeljek popoldne ob 3. uri iz Sežane v Ljubljano in se takoj odpeljal ogledovat domobrance in se še le ob 7. uri vrnil v hotel „Pri slonu“, kjer je prenočil in pred večerjo blagovolil vsprejeti mestnega župana. Včeraj bil je ob 1/2 6. uri pri tihi maši v lavretanski kapeli frančiškanske cerkve, potem pa se ob 6. uri 40 minut z gorenjskim vlakom odpeljal v Celovec. O prihodu in pri odhodu iz Ljubljane se je gospodu na kolodvoru poklonil gospod deželni predsednik, kjer so bili vselej zbrani tudi vojaški dostojanstveniki.

— (Za nemško deško ljudsko šolo v Ljubljani) imenovan je učiteljem in vodjo gosp. Teodor Valenta, nadučitelj v Krškem, g. Alojzija Bauer v Radovljici po učiteljico in vodjo nove nemške dekliške šole.

— (Fotografija Slovencev in Hrvatov v Pragi.) Kot spomin na slavnostne in nepozabljive dni, ki so jih preživeli Slovenci in Hrvati v zlati slovanski Pragi, je krasna, velika fotografija.

„Prši, prši, bouř se blíží,
pastýřko, spěj sem!
Kromý duni, blesk se křídí
skryše otvorem,
Mně však nyní v ráj se změní
proměně-li hřích,
že jsem ukradl polibení
z libých rtíků tvých —“

„Ah, ta pesen ima nenavadno podobnost z jedno mojih pesnij,“ vsklikne Vojteh. „Nahaja se tam tudi za ropotom groma in bičanjem bliska v skalnati jami Ahasver z nesrečno upadlo devo, gledajoč smrt. „Če vam je drago,“ pristavi boječ, „prečitam vam to pesen. Do polu noči bodem gotov.“

„Zahvalim se vam, zahvalim,“ pravi hitro vdova. „To bilo bi za vas preveč mučno. Prečitajte mi jo lahko drugo. Sedaj ni prikladen čas čitanju tako tehtnih reči. Že se bliža za duhove odločena ura. Pripovedujte kaj veselega. Nagovorila sem se že dosti; sedaj je vrsta na vas.“

„Ne pride mi ravno nič na misel, kar bi vas zabavalo.“

„Oh, mene lahko zabavate. Pripovedujte o čem koli si budi. Lahko tudi o ljubezni. Ali počakajte — znate peti?“

„Ne znam.“

(Dalje prih.)

katero nam predstavlja slovanske potovalce v Pragi. Ta slika bode že jutri razstavljena v oknu prodajalnice gospoda Kollmana v Ljubljani. Naj ne zamudi ogledati si te slike nobeden, kajti ta fotografija je res mojstersko delo, da v Ljubljani ni prilike kaj takega videti. Slika je izvedena v največjih demenzijah, kar je do zdaj mogoče v fotografski umetnosti. Obraz vsacega posamičnega gošpoda in dame je tako točno zadet, da nam jednake preciznosti ne podaja je mnoge pojedine fotografije, zato si lahko mislimo, kako lepa mora biti cela skupina. Fotografijo je izdelal g. M. Klemperer, fotograf v Pragi. Naj omenimo, da so te fotografije omenili vsi Praški listi z največjo pohvalo, zato opozarjamo vse tiste sopotnike zabavnega vlaka v Prago, naj se oglašajo z naročili. Po jedna fotografija stoji samo 3 gold. Dotična vsota naj se pošilja g. Vojtehu Valenti, mestnemu blagajniku v Ljubljani, ali pa uredništvu „Slovana“, da se jim potem poskrbi in pošlje fotografija. — Vse slovanske liste pa uljudno prosim, da to vest blagovoljno naznanijo svojim čestitim bralcem.

Anton Trstenjak,

bivši odbornik zabavnega vlaka v Prago.

— (Iz Rudolfovega.) Šolsko leto na c. kr. gimnaziji v Rudolfovem prične se v sredo, 16. sept. — Upisovanje bode 13. 14. 15. septembra. — Novinci in tujci plačajo za ustopnino po 2 gld. 10 kr. — kot donesek za učila uложи vsak dijak 1 gold. 20 kr. — za novince I. razr. bode v sredo 16. septembra po maši pismena, in naslednje dni ustna vsprejemna preskušnja.

— (Pogreša se) že od 26. m. m. 11 letni Fran Robida iz Gradišča štev. 12. Preteklo šolsko leto dobil je dvojko in ker so ga ob počitnicah priganjali, da bi se učil, je pobegnil.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celovec 9. septembra. Cesar bil skoro poltretjo uro v razstavi. Potem šel je ogledat deželni muzej Rudolfov ter se potem povrnil v dvorec. Ob 6. uri „diner“ za 44 oseb, potem „cercle“. Zvečer baklada, blizu 1500 mož, tri godbe. Pred dvorcem pela so pevka društva cesarsko himno. Ko se je cesar pri oknu pokazal, zaorili so izmej radostne množice nahušeni klici. Mesto pozno v noč polno občinstva.

London 9. septembra. „Standard“ dobil poročilo iz Petrograda: Angleška formalno vsprejela ruske predloge glede Zuffarskega prelaza.

Pariz 8. septembra. Včeraj v Toulonu 12, na Španjskem 598 ljudij za kolero umrlo.

Narodno-gospodarske stvari.

Pravila okrajne gospodarske zadrage za sodnijski okraj Podgrad.

(Na temelji postave dné 8. septembra 1881.)

§. 1. Namen gospodarske zadrage je spoznavati, pospeševati in zastopati interese deželne kulture v sodnijskem okraji Podgrad (Castelnuovo) in v dosego tega namena poslužila se bode zadruga v §. 2. dež. postave 8. septembra 1884 l. uvedenih in v §. 10. teh pravil pod a), b) in c) pobliže naštetih pravic.

§. 2. Zadrugi sme pristopiti vsakdo, ako ima v §. 3. gori omenjene postave navedene lastnosti in ako obljubi spolnjevati v teh pravilih našete dolžnosti.

Kdor želi pristopiti zadrugi, naj to naznani nje predsedništvu in kdor je bil vsprejet, ostane ud ali družabnik. dokler obstoje o njemu postavni pogoji vsprejetja, ali pa dokler naznani pismo svojo izstop.

§. 3. Zadruga bo imela svoj sedež v Materiji. §. 4. Vsak družabnik ima pravico v dosego po §. 1. določenega namena dejansko sodelovati, ako je k temu kot odbornik ali predsednik povlaščen; sicer pa z nasvetom, katerega predloži vodstvu zadrage v presodbo in odobravanje ter izpeljavo. Dalje ima pravice pozneje navedene v §§. 11. in 14. teh pravil.

§. 5. Za potrebna gmotna sredstva zadrage v dosego svojega namena se vsaki pristopivši ud zaveže v blagajnico plačati:

- 50 kr. vsprejemnine o priliki ustopa;
- letni donesek, kateri je za sedaj določen na 1 gld. 20 kr. za vsako leto.

Letni donesek se bo pa po potrebi za vsako prihodnje leto po občnem zboru določil natančneje (§. 12. b)

§. 6. Zadrugo vodi izmej družabnikov voljen odbor, obstoječ iz 10 udov, ki iz svoje srede predsednika in namestnika s privoljenjem c. kr. namestnika določi, kakor tudi imenuje svojega tajnika in

Ta odbor ima se izvoliti pri prvem občnem zboru in ima poslovati do konca leta 1887., pred iztekom katerega ima biti zopet sklican občni zbor za volitev novega odbora, kateri bo posloval do konca 1890.; tako bo pred iztekom triletno dobo vsakokrat ponovljen, da bo lahko nastopil novoizvoljeni odbor triletno poslovanje s pričetkom nove triletno dobe.

Ako slučajno mej triletno dobo odpade kateri ud odbora, ima se pri prvem prihodnjem občnem zboru vršiti dopolnilna volitev in ta velja le za ostalo dobo odborovega poslovanja.

§. 7. Odborništvo je častna služba brez plače, ampak gotovi stroški za družbene namene imajo biti povrnjeni iz blagajnice zadrage.

§. 8. Zunanje zastopstvo zadrage je izključljivo predsednika ali njegovega namestnika stvar; ampak vse za zadrugo obvezna pisma ima podpisati izven predsednika ali namestnika tudi tajnik in blagajnik, vsi vkup so pa solidarno odgovorni in odvisni od pravomočnih sklepov občnega zbora vsled §. 14. teh pravil.

§. 9. Odbor sklepa, kar potrebno pri notranji upravi zadrage, s pravomočnim sklepom. K temu je potrebna relativna večina glasov navzočnih odbornikov, ako so ti bili vsaj 8 dni pred sklepanjem poklicani k posvetovanju ter je bil pred vsem odbornikom s poklicem tudi predmet posvetovanja naznanjen; drugače je pa potrebno k pravomočnemu sklepu absolutna večina glasov vseh odbornikov.

§. 10. Dolžnosti odbora so:

- podpirati javno upraviteljstvo in posebno deželni kulturni svet v pospeševanju kmetijstva, kakor organe, ki so poklicani, da izvršujejo gospodarske postave in sicer po splošnih določbah, ki bi utegnile v tem zmislu iziti, ali za vsaki slučaj posebej;
- skrbno gospodariti s premoženjem zadrage in skrbeti za nje razcvet v dosego svojega namena;
- skrbeti za povzdigo kmetijstva in gospodarstvu sploh podredjene stroke. V dosego tega namena in kolikor dopuščajo gmotne sredstva zadrage, ima odbor skrbeti za praktične poskuse; sme najeti ali kupiti potrebno poskuševalno zemljišče in orodje ter ustanoviti izgledno gospodarstvo;
- razsoditi s pravomočnim sklepom vse prepire, ki utegnejo navstati v društvenih zadevah mej družbeniki; proti taki razsodbi ni dopuščeno nobeno pravno sredstvo;
- vsprejeti nove ude zadrage na podlagi §. 3. deželne postave o gosp. zadrugah.

§. 11. Odbor se snide za posvetovanje in sklepanje na poklic predsednika ali njegovega namestnika, ako je prvi zadržan; sicer pa kadarkoli to zahteva:

- deželni kulturni svet,
- c. kr. politična oblast, ali
- ako dva odbornika to želita; predseduje pa vsekako le predsednik ali njega namestnik in obravnavanje je kolegijalno ter se ima po tajniku zabeležiti v posebni zapisnik.

§. 12. Kadarkoli potrebno, mora predsednik zadrage sklicati vse ude k občnemu zboru in v ta namen objaviti poklic z dnevnim redom v časopisu, kateri je v okraji najbolj razširjen. Mora se pa občni zbor sklicati najmanj jedenkrat v letu in pri tej priložnosti se ima obravnavati:

- pregledovanje in potrjevanje računov o gospodarstvu s premoženjem zadrage za pretečeno leto;
- ustanovitev proračuna za prihodnje leto in ustanovitev letnega doneska vsled §. 5 b) teh pravil;
- volitev novega odbora vsako tretje leto počenši od leta 1887;
- nasveti posamičnih družbenikov ali odbornikov zadrage, kateri pa morajo biti pravodobno naznanjeni predsedništvu, da jih postavi na dnevni red.

§. 13. Občni zbor, pri katerem morajo biti obravnavani računi o gospodarstvu, ima biti vsaj 14 dni preje napovedan in dnevni red naznanjen c. kr. politični oblasti. Mej tem časom je pa vsakemu družabniku dovoljeno, pregledati račune zadrage.

§. 14. Obravnavanje pri občnem zboru ima biti parlamentarno in sklepa se z relativno večino glasov navzočnih družabnikov ter tajnik zabeleži vse sklepe v zapisnik. Vsak družabnik ima pravico se udeležiti občnih zborov, govoriti pri splošni debati, predsednik določi pa vrsto govornikov in sploh skrbi za vzdrževanje reda; dalje ima vsak družabnik pravico predlagati in glasovati o predmetih; pregledati račune o gospodarstvu zadrage ter izjaviti svoje opazke občnemu zboru v presodbo, biti v prvi vrsti deležen po zadrugi ustanovljenih ali izposlovanih dobrot in koristi z ozirom na gospodarstvo ali kmetijstvo, ampak odbor bo natančneje določil vrsto udeležitve mej družabniki.

§. 15. Zadruga se razide, kadarkoli število nje družabnikov se skrči pod število dvajsetih in se to število ne dopolni v času od c. kr. politične oblasti določenem.

V tem slučaju pripade vsa imovina zadrage deželnemu kulturnemu svetu v oskrbnosti po §. 13. deželne postave; deželni kulturni svet se bode pa po možnosti oziral na okraj Podgrad.

Tržne cene v Ljubljani dné 9. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	634	Špeh povejen, kgr.	66
Rež,	551	Surovo maslo,	84
Ječmen,	437	Jajce, jedno,	25
Oves,	292	Mleko, liter,	8
Ajda,	471	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	536	Telečje	55
Koruza,	540	Svinjsko	66
Krompir,	277	Koštrunovo	35
Leča,	8	Pišanec	42
Grah,	8	Golob	17
Pižol,	850	Seno, 100 kilo	160
Maslo, kgr.	90	Slama,	169
Mast,	82	Drva trda, 4 metr.	750
Speh frišen,	54	mehka,	520

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
7. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	735-68 mm. 734-88 mm. 735-04 mm.	11-4° C 22-8° C 17-8° C	brezv. sl. jz. sl. jz.	megla jas. obl.	0-00 mm.
8. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	733-31 mm. 731-68 mm. 732-70 mm.	14-0° C 22-4° C 17-0° C	brezv. sl. jz. brezv.	megla obl. obl.	4-50 mm. dežja.

Srednja temperatura 17-3° in 17-5°, za 18° in 2-2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82	gld.	95	kr.
Srebrna renta	83	"	40	"
Zlata renta	109	"	65	"
5% marena renta	99	"	90	"
Akcije narodne banke	869	"	—	"
Kreditne akcije	287	"	40	"
London	124	"	85	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	91	"
C. kr. cekini	5	"	87	"
Nemške marke	61	"	25	"
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	127	"
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	170	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	60	"
Ogrska zlata renta 4%	98	"	95	"
" papirna renta 5%	92	"	25	"
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	"	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	116	50
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	"	—	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	"	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	"	—	"
Kreditne srečke	100	gld.	176	50
Rudolfove srečke	10	"	18	75

Zahvala.

Vsem onim, ki so mej boleznijo gospe

NEŽE SCHIGUR-jeve

tako srčno in ljubeznjivo skazali svoje sočutje, za veliko darovanih lepih vencev, posebno pa za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, katerega so se tudi udeležili častiti Šišenski gg. gostilničarji in slav. občno kranjsko vojaško veteransko društvo v polni opravi, izrekajo najsrčnejšo zahvalo

(523) **žalujoči ostali.**
V Šiški pri Ljubljani, dne 9. septembra 1885.

Hiša,

za prodajalnice, posebno pa za pekarijo pripravna, katere stoji blizu cerkve poleg velike ceste v Šmarji pod Ljubljano, da se po nizki ceni precej v najem. Kaj več se izve pri **Ani Mazik**, posestnici v Šmarji. (521-1)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujem se prečastitim gg. trgovcem in slavnemu p. n. občinstvu za meni do sedaj izkazano zaupanje in priporočam gg. trgovcem za mnogobrojna naročila svojo izvrstno urejeno

apreturo za sukno,

slavnemu občinstvu pa svojo

kemično spiralnico,

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke, obleke za vizite, šali, tapcirarsko blago, tepihi z vsemi okraski, da isti ne zgubijo prvotne svoje barve in oblike, lepo očedijo.

Preginjala vsprejmo se za pranje in se potem nategnejo, da so zopet lepi, kar se prav dobro in ceno izvrši. — V mojej

barvariji

se vsprejme za barvanje svilasto, bombažno ali pomešano blago, kakor obleke gospodov, ženski paletot in plašči za dež, ne da bi se isti razparali. Vse to se barva v vsakej barvi, katero se naroči.

Za mnogobrojna naročila in ceno izvrševanje se priporoča

z odličnim spoštovanjem

(487-4)

JOSIP REICH,

Poljanski nasip, Ozke ulice h. št. 4, v Ljubljani.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Poslano.

(7-30)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

poznate kas najbolje okrepiljujoče pice,
I kas izkušani lek proti trajnom kašlju pljučevino I
želudca bolesti grkljana I proti mēhurnim kataru,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

Praktičen učitelj,

ki ima najboljša spričevala, prevzame poučevanje v vseh
pridmetih ljudske šole. Tudi je zmožen na glasov-
virji poučevati. — Pojasnila daje upravništvo „Sloven-
skega Naroda“.

(506-3)

Učenec

vsprejme se

v neke mehanične delavnici.

Natančneje pove iz prijaznosti upravništvo „Sloven-
skega Naroda“.

(516-2)

Umrli so:

4. septembra: Marija An-
žič, hišnega posestnika hči, 18
dni stara, Ilovica št. 40. za
božastjo. — Franc Kreuzer,
hišnega posestnika sin, 8 let
star, Marije Terezije cesta 8.
za vnetjem možganske kožice.
— Fran Josip Loos, železniški
vratar, 64 let star, Marije Te-
rezije cesta št. 12. za spri-
denje hrbtinih mozgov.

6. septembra: Alojz Ker-
žin, sedlarjev sin, 8 mesecev
star, Karolinska zemlja št. 2.
za driska. — Antonija
Drašler, delavka, 41. let star,
sv. Petra cesta št. 77. za
jetika. — Josip Speil, poš-
nega uradnega sluga sin, 9
mesecev star, Trnovske ulice
št. 15. za driska.

7. septembra: Juvana Ofa-
cija, usnarjeve udove hči, 8
let stara, Poljanska cesta št.
18. za davica. — Neža Smo-
lej, delavka, 62 let stara sv.
Petra cesta št. 69. za vo-
denica.

Kuverte s firmo
priporoča po nizki ceni
"NARODNA TISKARNA"
v Ljubljani.

Prostovoljna

prodaja posestva s hišo.

Natančneje pove gospod

Josip Matevže ml.,

(522-1) v Ljubljani, Križanski trg št. 2.

Umetne

(489-5)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu
brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanje** in
vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Dr. Spranger-Jeve

kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, me-
dicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge
zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno
domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim
in trebušnim boleznim. Pomagajo tako proti migreni, krču
v želodci, omedlevici, glavobolu, trebucholju, zasliženju,
želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, škrofeljnom
itd., proti zlatej žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in
povrnejo slast do jedi. Poskusite samo z malim in prepri-
čajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu **lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu,**
na Prešernovem trgu. (716-71)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

Prosim, pošljite mi blagovoljno 2 steklenici dr. Rosovega zdravilnega bal-
zama. Kar se tiče upliva tega balzama, moram izreči popolno hvalo, kajti že več
mesecev sem imel hudo mrzlico, katere nesem mogel odpraviti, ko sem pa začel
rabiti ta balzam, je minula.

Slavonija.

Josip Beneš, Kastel št. 23.

Velecenjeni gospod!

Iz srca izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo za Vaš dr. Rosov zdravilni bal-
zam, s katerim sem ozdravil svoje dolgotrajne strašne želodčne bolečine, če tudi
že nesem imel nobenega upanja, da bi mi še kaj pomagalo. Še jedenkrat mojo
presrečno zahvalo.

Maribor n. D., na Spod. Štajerskem.

Ferd. Leitner, dimnikar.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni
pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se
prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in
slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in prikljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno
pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljencanju, telesnih
in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zasliženju,
krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in
melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja krvi
zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vseled tega svojega izvr-
stnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal
in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na
frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj
povsod izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. Fragnerja v Pragi
zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes,
ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno **dr. Rosovega zdravilnega**
balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu
orlu“ v Pragi, Eke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: **G. Plocoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Eras. Birschitz**, lekar;
Jos. Svoboda, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojni: **Fr. Baccarolich**,
lekar. V Kranji: **K. Savnik**, lekar. V Novem Mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar;
Jos. Bergman, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Chri-
stofoletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **E. Kürner**, lekar; **G. B. Pon-
toni**, lekar. V Ogleji: **Della Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leiten-
burg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**, lekar; **Jak. Serra-
valto**, lekar; **Anton Suttina**, lekar; **Karol Zanetti**, lekar. V Zagrebu:
C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-
Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih,
gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaše-
nji, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične otekline in putiko, zoper kronično
vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in
potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov,
zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila,
ko to mazilo.

Zaprte bule in otekline se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, **potegne mazilo**
v kratkem vso gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker
hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven
potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom);
tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z
mlačno vodo umiti, potem se le se mazilo nanje prilepi.

V škatlicah po 25 in 35 kr.

(136-11)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani
naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.